

18 Δεκεμβρίου 2019

ΕΛΕΝΗ ΛΑΔΙΑ ΧΑΙΡΕ

Η ολοκλήρωση της αναγνώσεως του βιβλίου «Εσωγραφία μιάς πεζογράφου» μου δημιούργησε την έντονη επιθυμία να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Ελένη Λαδιά που με τόση αυτοθυσία, αφοπλιστική ειλικρίνεια και θάρρος αποκαλύπτει τόσα και τόσο αυστηρώς προσωπικά της δεδομένα. Και όλα αυτά σε μια συναρπαστική σύζευξη με τις δομές και τον τρόπο δημιουργίας ευάριθμων συγγραφικών έργων της.

Προέκυψε τις προηγούμενες μέρες ένα ταξίδι στην Κύπρο και ένιωσα ότι είναι ο κατάλληλος χρόνος να ξαναδιαβάσω την «Αποσπασματική σχέση», το βιβλίο που στάθηκε αφορμή να γνωρίσω την συγγραφέα και το έργο της.

Πριν πολλά χρόνια, λίγο μετά την κυκλοφορία του, βρέθηκα στη Λεμεσό για το ετήσιο μνημόσυνο του Αρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α. Γεωργίου Γρίβα Διγενή. Την παραμονή ξενυχτήσαμε, αντάμα με τον παλαιμάχο αγωνιστή του Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνος, Πανίκο Σωτηρίου και την ποιήτρια σύζυγό του Πίτσα Γαλάζη, διαβάζοντας και σχολιάζοντας αποσπάσματα του βιβλίου. Οι αναφορές στην γενέτειρα πόλη μου την Κερύνεια, είχαν τέτοια ακρίβεια και ενάργεια αλλά συνάμα τρυφερότητα για τον τόπο και τους ανθρώπους, που με ώθησαν να επιδιώξω την γνωριμία της συγγραφέως μόλις επέστρεψα στην Αθήνα. Έκτοτε, μας συνδέει στενή φιλία που μου εξασφαλίζει το προνόμιο να διαβάζω κάθε νέο της βιβλίο μόλις κυκλοφορήσει.

Στο προσκύνημα και την απότιση τιμής στους προδομένους Ήρωες που είναι θαμμένοι στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, είχα μαζί μου αυτή τη φορά και την «Αποσπασματική Σχέση».

Ο φίλος της Ελένης «ο Θεολόγος με το ατίθασο τσουλούφι», που την ξενάγησε στο Κάστρο και στο Πέλλα-Παίς (συμμαθητής του Πατέρα μου και Δάσκαλός μου) Χρηστάκη (Τάκη) Κάϊζερ τον λένε, δεν έχει βρεθεί ακόμα....

Έχοντας επηρεαστεί από το τελετουργικό που περιγράφει η Ελένη στις επισκέψεις στην Ελευσίνα συντροφιά με τον αειμνηστο Δημήτριο Παπαδίτσα, διάβασα εκεί, σαν σπονδή και τρισάγιο στον εισέτι αγνοούμενο Ελλαδολάτρη Νεομάρτυρα, τις σελίδες του βιβλίου που τον κατέστησαν πρέσβη της Ελληνικότητας της Κύπρου, στα μάτια αλλά και στο έργο της συγγραφέως. Δεν έχω καμία αμφιβολία πως, η επίδραση και επιρροή του, συνέβαλαν καθοριστικά στο δέσιμο της Λαδιά με την Κύπρο τους ανθρώπους και τη μοίρα τους. Εξ ου και οι εκτεταμένες αναφορές και εμπλοκή της τάλαινας Νήσου στα βιβλία «Θητεία» και «Σχιζοφρενικός Θεός».

Οι σπουδές και κυρίως οι γνώσεις της στην Αρχαιολογία, συνέβαλαν τα μέγιστα στην τεκμηριωμένη διάσπαση του τεχνητού κελύφους της επίπλαστης νέας Κυπριακής πραγματικότητας. Η πνευματική της σκαπάνη διεισδύει στα απόκρυφα των αιώνων και αναδεικνύει την αδιαμφισβήτητη ταυτότητα και τους αδιάλειπτους και ακατάλυτους δεσμούς Ελλάδος Κύπρου.

Ήδη από παλιά, την στοιχειώνει προσωποποιημένη η συλλογική ενοχή για την παράλειψη της Μητέρας Πατρίδος να συνδράμει την Κόρη τις κρίσιμες ώρες της βάρβαρης εισβολής και του βιασμού. Αυτό το μοτίβο της σύμπλοκης σχέσεως Μητέρας-Κόρης και Κόρης που μετατρέπεται σε Μητέρα επανέρχεται έντονα και στο θαυμάσιο έργο της «Θεές» όπου πραγματεύεται τη σχέση με την αγαπημένη Μητέρα της, Ευδοξία.

Η έκφραση της οδύνης και η ανάληψη της ευθύνης για το απόν «επίσημο κράτος» πλην της συγγραφέως, έχει γίνει ήδη πράξις με το σμίξιμο του αίματος της θυσίας των Κυπρίων και των από κάθε γωνιά της Ελλα-Δικής μας Πατρίδος ηρώων της ΕΛΔΥΚ., των καταδρομέων του Πενταδακτύλου, των ηρωικών αξιωματικών της Κερύνειας και της Αμμοχώστου. Αυτοί έβαλαν ενέχυρο τη ζωή τους, αυτοβούλως και αυτοπροαιρέτως για να μην σπάσει το νήμα των προαιωνίων δεσμών Μητέρας-Κόρης.

Τύχει αγαθή μοιραστήκαμε την αγάπη, τη στοργή, τη σοφία και την μεταφυσική λάμψη της δημιουργίας του ιατρού ποιητή Δημήτρη Παπαδίτσα. Αλλά και, μοίρα σκληρή, γίναμε οι πρώτοι αποδέκτες (μαζί με την διακριτική και πιστή του σύζυγο) του αδόκητου χαμού του. Πώς μπορεί να ξεχαστεί ο άνθρωπος που με πλήρη συναίσθηση ότι σβήνει το καντήλι της ζωής του επιστράτευσε όλες του τις δυνάμεις, για να ζητήσει συγγνώμη, για την νυχτερινή ταλαιπωρία που ένωθε πως προκάλεσε στον προστρέξαντα φίλο του-ιατρό.

Οι στίχοι του ημιτελούς τελευταίου χειρόγραφου ποιήματος πάνω στο κομοδίνο του, κουβαλούσαν ένα σπουδαίο μήνυμα που με την άδεια της αξιαγάπητης Σούλας, έδωσα την επομένη ημέρα στην πνευματική συνοδοιπόρο του, Ελένη.

Έλεγε:

*«Καί τό μικρότερο μικρό ἄν ἀπ'τό νοῦ μου βγάλω
γίνεται μεγαλύτερο κι ἀπό τό πιό μεγάλο»*

Η πλήρης και απόλυτη ομοφωνία μπορεί να μοιάζει ωραία και αρμονική αλλά δεν αποτελεί το καλύτερο καύσιμο και κίνητρο για την εξέλιξη.

Με το θράσος του αναρμόδιου θα εκφράσω δύο «διαφωνίες» μου που προέκυψαν μέσα από το τελευταίο βιβλίο της Ελένης Λαδιά.

Η πρώτη αφορά την επαναλαμβανόμενη επίκληση του γήρατος στην περιοχή του οποίου θεωρεί ότι εισήλθε. Άνθρωπος που παράγει έργο όπως αυτή, κάθε άλλο παρά γέρων μπορεί να θεωρηθεί γιατί τα σπουδαιότερα συστατικά της δημιουργίας είναι το σφρίγος της νεότητας και η ασίγαστη ανησυχία της αναζήτησης.

Η δεύτερη αφορά την εξομολογητική της κατάθεση της «εκουσίως παρθενευούσης γυναίκας». Σαν αιρετικό σχόλιο από κάποιον που απολαμβάνει τα «ποιήματα» της ερωτικής σχέσης της Συγγραφέως με τον Λόγο, που είναι έντονη, διαρκής και εκρηκτική άκρως δε θαλερή και παραγωγική, ας μου επιτραπεί να πρεσβεύω πως, παράλληλα με την εκούσια επιλογή της, ο Έρωτας δεν σταμάτησε ποτέ να την συντροφεύει γιατί χωρίς αυτόν δεν θα γεννούσε τα αριστουργήματα που μας κληροδότησε μέχρι τώρα.

Παραμένω στην αναμονή για τα επόμενα.

Νίκος Ερρ. Ιωάννου
Καρδιολόγος